

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

קדשים פסולים שנשחטו בחוץ

קדשים שלא נראו להקרבה מעולם, כגון שתחילה נעשו אחד מהדברים הפסולים הבאים: (א) רובע. (ב) נרבע. (ג) מוקצה [לקרבן עבודה זרה]. (ד) נעבד [בעבודה זרה]. (ה) מחיר [כלב, כלומר שניתן תמורת כלב]. (ו) אתנן [זונה, כלומר שניתן תמורת הזנות]. (ז) כלאים. (ח) טריפה. (ט) יוצא דופן. (י) בעלי מום קבוע. (יא) בני יונה שעבר זמנם] שאינם כשרים אלא כשהם קטנים עד תחילת הציהוב]. ואחר כך הוקדשו לקרבן. השוחט אותם בחוץ, פטור מכרת, כי נאמר בעניין שחוטי חוץ, "וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוּ", ללמד, שלא הקפיד הכתוב על עשיה בחוץ, [ולענוש כרת], אלא דבר שהיה ראוי לבוא להיעשות בעזרה, פתח אוהל מועד, ונעשה בחוץ, אבל פסולים אלו, שמעולם לא היו ראויים לבוא להיעשות שם, כי כבר קודם שהוקדשו היו פסולים להקרבה, אין חייבים עליהם.

וקדשים שנפסלו אחר שנראו להקרבה, אף שמתחילה היו ראויים לבוא להיעשות בעזרה, [ואין לפטור את השוחטם בחוץ מהכתוב הנ"ל], מכל מקום גם דינם כן, והשוחט אותם חוץ לעזרה פטור מכרת של שחוטי חוץ, כי נאמר בעניין, "וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוּ לְהַקְרִיב קֶרְבָּן לְה' לְפָנַי מִשְׁכַּן ה'", ללמד, שכל שעתה אינו ראוי לבוא לפני משכן ה', אף שקודם לכן היה ראוי לכך, אינו בכלל פרשת שחוטי חוץ.

ולהלן יתבאר, באלו אופנים יתכן שיפסלו הקדשים בדברים הנ"ל גם אחר הקדשם, [שלצורך האופנים הללו, אמרה תורה "לְפָנַי מִשְׁכַּן ה'", לפטור את השוחט בחוץ].

(א-ב-ח-י-יא) רובע ונרבע – בהמות שנרבעו או רבעו נפסלות בכל אופן, אף אם היה הדבר אחר שהוקדשו. [ולכאורה הוא הדין לעניין טריפה, ובעלי מום קבוע, ובני יונה שעבר זמנם, שכל אלו, יכול להיות בהם פסולם גם אחר שהוקדשו].

(ג-ד) מוקצה ונעבד – בהמות שהוקצו לעבודה זרה או שנעבדו עבודה זרה, אינם נאסרות, אלא אם היו של המקצה או העובד, ולכן רק קודם שיוקדשו ניתן לאוסרם בכך לכל קרבן, אבל אחר שהוקדשו, יש חילוק בדבר. אם הוקדשו לקרבן שהוא קדשי קדשים, שוב אי אפשר לאוסרם, כי הם שייכים לגבוה, ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו. אבל אם הוקדשו לקרבן שהוא קדשים קלים, מאחר שלדעת רבי יוסי הגלילי, קדשים קלים נחשבים ממון בעליהם, יכול הוא לאסור אותם לקרבן על ידי הקצאה או עבודה אף אחר שהוקדשו.

(ה-ו-ז-ט) מחיר ואתנן וכלאים ויוצא דופן –

פסולים אלו אינם חלים על קדשים אחר שקדשו, [שכן בהמה שהקדישוה, אין חל עליה איסור אתנן ומחיר. וכמו כן אינה נעשית כלאים או יוצאת דופן, כי אין דבר נעשה כלאים אלא בשעת היצירה, ואין דבר נעשה יוצא דופן אלא בשעת לידה, ולא באמצע שנותיו, ואם כן לא יתכן שיוקדש דבר שאינו כלאים ויוצא דופן, ואחר הקדשו יהיה כזה]. אבל חלים הם על וולדות קדשים, כגון שהוקדשה האם, ואחר כך ילדה כלאים או יוצא דופן, שבעודם במעי האם, היו קרבים עמה, וראויים להקרבה, ורק אחר כך הם נפסלים, ולעניין זה נאמר, שאף על פי שתחילה במעי האם היו ראויים להקרבה, אם נשחטו בחוץ אחר שנולדו, אין על כך חיוב כרת, משום שנאמר, "לְפָנַי מִשְׁכַּן ה'", כנ"ל. וכן אתנן ומחיר, בעודם במעי אימם חל עליהם אתנן ומחיר, כי במעי אימם לא חלה עליהם קדושה המונעת מהם פסול זה, ורק אחר לידתם הם קדושים, [=קסבר וולדות קדשים בהוייתם הם קדושים], ואז כשהם נולדים הם נפסלים מחמת האתנן והמחיר שנעשו במעי אמם, ולעניין זה נאמר, שאף על פי שתחילה במעי האם היו ראויים להקרבה, אם נשחטו בחוץ אחר שנולדו, אין על כך חיוב כרת, משום שנאמר "לְפָנַי מִשְׁכַּן ה'", כנ"ל.

קדשים שאינם ראויים להקרבה עכשיו

אבל עתידים להיות ראויים לאחר זמן

יש קדשים, שעתה הם פסולים להקרבה, ואינם ראויים לבוא לפתח אהל מועד, אבל עתידים להיות כשרים להקרבה לאחר זמן. כגון, (א) בעלי מום עובר, [שכשיעבור המום הם יהיו כשרים]. (ב) תורים קטנים שלא הגיע זמנם, [שאינם כשרים אלא כשהם גדולים אחר שיזהיבו]. (ג) אותו ואת בנו, [כלומר אחר שנשחט

האחד, השני פסול להקרבה באותו יום, ומותר למחר]. (ד) מחוסר זמן [מחמת עצמו כגון תוך שמונה ימים ללידתו, או מחוסר זמן מחמת הבעלים, כפי שיתבאר בעזה"י להלן].

לדעת חכמים – מאחר שעתה אינם ראויים להקרבה פתח אוהל מועד, אינם בכלל פרשת שחוטי חוץ [כמבואר לעיל], ולכן השוחט אותם בחוץ, פטור מכל חיוב.

ולדעת רבי שמעון – אמנם מאחר שאינם ראויים עתה להקרבה, אינם בכלל פרשת שחוטי חוץ, ולכן אין חייבים כרת על שחיתתם בחוץ, אבל איסור לא תעשה יש בדבר.

- לדברי רבי אילעא אמר ריש לקיש, האיסור להקריב בבמה בחוץ, קדשים שפסולם בפנים הוא פסול זמני, למד ממה שנאמר לישראל [בעודם במדבר], שבאותם ארבע עשרה שנים של כיבוש וחלוקה, שיהיה המשכן בגלגל, ויהיו הבמות מותרות, "לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש פל הישר בעיניו", כלומר, באותם ארבע עשרה שנה, לא תקריבו כל מה שאתם מקריבים היום במשכן שבמדבר, שבמשכן שבמדבר היו מקריבים את כל הקרבנות, אבל בארבע עשרה שנים של כיבוש וחלוקה, לא קרבו אלא נדרים ונדבות, שכל איש מתנדב כפי "הישר בעיניו", אבל חובות, כגון חטאות, נאסרו להקריב, [בין בבמת יחיד, ובין בבמת ציבור שהיתה בגלגל], "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה [=משכן שילה] ואל הנחלה [=מקדש ירושלים] אשר הי' אקיד נתן לך", נמצא שכל החובות שהיו עליהם באותם ארבע עשרה שנה, לא היו ראויים להקרבה במשכן באותו זמן, אבל היו עתידים להיות ראויים להקרבה לאחר ארבע עשרה שנה כשיקבע המשכן בשילה, ואף על פי שלא היו פסולים להקרבה במשכן אלא לזמן קצוב, אבל לאחר זמן היו ראויים, מכל מקום נאסר להקריבם בבמות. ומכאן שאסור להקריב בבמה, דבר שהוא מחוסר זמן במשכן, והמקריב אותו בבמה, עובר באיסור, "לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש פל הישר בעיניו".

[י"א שלדעת רבי שמעון, איסור זה אינו מיוחד דווקא למקריב בבמה, וגם המקריב בעזרה, קדשים שהם מחוסרי זמן, לוקה מחמת האיסור הזה. ורב נחמן בר יצחק אמר, שלדעת רבי שמעון, האיסור הזה אמור רק למקריב בחוץ, אבל המקריב מחוסר זמן בעזרה, אינו לוקה מחמת האיסור הזה].

- ולדברי רבה, האיסור להקריב בבמה בחוץ, קדשים שפסולם בפנים הוא פסול זמני, הוא, "לא תוכל לזבח את הפסח באחד שעריך אשר הי' אקיד נתן לך. כי אם אל המקום אשר יבחר הי' אקיד לשפן שמו שם תזבח את הפסח", שאסרה תורה להקריב את הפסח בבמה אף קודם חצות של ארבעה עשר בניסן, אף על פי שעדיין אינו ראוי להיקרב בפנים, ואם כן המקריבו בחוץ, אף שאינו בכלל חיוב כרת של שחוטי חוץ, מכל מקום הוא עובר באיסור לא תעשה הנ"ל.

ודברי רבה נדחו, כי לא בא הכתוב הזה, לאסור את הקרבת הפסח בבמה קודם חצות, בזמן איסור הבמות, [וללמד שאף שאינו מתקבל עתה בפנים, מאחר שראוי להתקבל לאחר זמן, יש איסור לא תעשה בהקרבתו בחוץ], אלא לאסור את הקרבת הפסח בבמה בזמנו, בשעת היתר הבמות, [וללמד שאף כשהבמות מותרות, אין הפסח קרב בבמת יחיד, אלא בבמת ציבור].

קרבנות מחוסרים זמן בבעלים

כבר נתבאר, שהמקריב בחוץ קרבנות שאין להקריבם בפנים אלא לאחר זמן, פטור מכרת של שחוטי חוץ, ובכלל זה קרבנות שאי אפשר להקריבם עתה מחמת הבעלים, שאינם ראויים להביאם עתה, אלא לאחר זמן. אמנם יש חילוק בדבר,

ב רק קרבנות שאין הבעלים יכולים להביאם עתה כלל, אין חייבים על הקרבתם בחוץ, ובכלל זה:

א. חטאת של זב או זבה או מצורע, [שעליהם להביא בזמן שיטהרו]. שכן כל זמן שלא טהרו, אינם יכולים להביא חטאת לעזרה כלל, לא חטאת חובתם [מחמת הזיבה והצרעת], ולא חטאת אחרת [בנדבה, כי אין חטאת באה נדבה], ולכן המקריבם בחוץ פטור.

ב. אשם מצורע, [שעליו להביאו בזמן שיטהר]. שכן כל זמן שלא טהר, אינו יכול להביא אשם לעזרה כלל, לא אשם חובתו [שמחמת הצרעת], ולא אשם אחר [בנדבה, כי אין אשם בא נדבה], ולכן המקריבו בחוץ פטור.

אבל קרבנות שהבעלים אינם יכולים להביא מחמת חובתם, אבל יכולים לשלוח לנדבה, חייבים על הקרבתם בחוץ, ובכלל זה:

א. עולת זב או זבה או מצורע. שכן, אף על פי שאינם יכולים להביא את עולת חובתם עד שיטהרו, מכל מקום הם יכולים לשלוח עולת נדבה להקרבה בפנים ולכן המקריבם בחוץ, אף קודם שיטהרו, חייב.

ב. שלמי נזיר. שכן אף על פי שאינו יכול להביא את שלמי נזירותו עד גמר נזירותו, מכל מקום הוא יכול להביא שלמי נדבה להקרבה בפנים, ולכן המקריב בחוץ את שלמי נזירותו, אף קודם תום נזירותו, חייב.

אשם מחוסר זמן בבעלים שנשחט שלא לשמו

כבר נתבאר, שאשם המחוסר זמן בבעלים, [כגון אשם נזיר ואשם מצורע שלא הגיע זמן הקרבתם], מאחר שאינו ראוי להתקבל בפנים, השוחטו בחוץ פטור מכרת של שחוטי חוץ.

לדעת רב חלקיה בר רב טובי – כל זה, כשנשחט לשמו, כי לשמו אינו מתקבל בפנים. אבל כשנשחט שלא לשמו בפנים, הוא כשר, כמו ששינונו [בתחילת המסכת], כל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרים, [אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה], ולכן, מאחר שהוא מתקבל בפנים שלא לשמו, השוחטו בחוץ שלא לשמו, חייב כרת. [אבל כשנשחט בחוץ לשמו, אין לחייב, מטעם שראוי להתקבל בפנים שלא לשמו, כי כל זמן שלא נעקר משמו, אינו עומד להיעשות אלא לשמו, ולזה אינו ראוי להתקבל בפנים].

ולדעת רב הונא – לא הוכשרו קרבנות בפנים שלא לשמן, אלא אותם שהם כשרים לשמן, ששינוי השם אינו פוסל אותם. אבל הקרבנות שהם פסולים לשמן, כמחוסרי זמן, אינם מוכשרים בשינוי השם. שכן שינוי השם אינו סיבה להכשיר קרבן, אלא רק אינו סיבה לפוסלו. ומאחר שאשם המחוסר זמן בבעלים פסול בפנים לשמו, הוא פסול גם שלא לשמו. ולכן, מאחר שאשם מחוסר זמן אינו מתקבל בפנים, השוחטו בחוץ, בין לשמו ובין שלא לשמו, פטור מכרת של שחוטי חוץ.

דף קט"ו

ובמסקנה מבואר, שיש אופן, שגם לדעת רב הונא השוחט בחוץ, אשם שהוא מחוסר זמן בבעלים, שלא לשמו, חייב כרת.

והוא, כשמתחילה הופרשו שתי בהמות לאשם, שאם תאבד האחת יקריב את השניה, שבזה הדין, אם לא אבדו ושתייהן קיימות, האחת קרבה לאשם, וחברתה תרעה ויביא בדמיה עולה ובדיעבד אם קרבה בעצמה לעולה כשרה. ובזה מודה רב הונא, שאם נשחטה בפנים שלא לשם אשם אלא לשם עולה, אף קודם הזמן שיש להקריב את האשם, היא כשרה, כי מתחילתה היא עומדת להיות עולה בסופה, וכמו כן אם נשחטה האחת בחוץ שלא לשם אשם אלא לשם עולה, קודם זמן הקרבת האשם, השוחט חייב כרת, כי כפי ששחט היא מתקבלת בפנים.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

מותר להפיץ שלא למטרה מסחרית

לקבלת קבצים אלו בוואצאפ

שלחו הודעה למספר 050-6877088

[לרכישת בקיצור על מסכת זבחים](#)

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)